

Meest voorkomende Vragen & Antwoorden over Aanvullende Normen (AN) voor de Biologische melkveehouderij

Algemeen

1. Hoe is het huidige pakket normen tot stand gekomen?

Op initiatief van de Natuurweide is er een werkgroep van biologische melkveehouders gevormd die een lijst met belangrijke thema's en bijbehorende normen heeft samengesteld. Bij het samenstellen van de lijst is gekeken welke thema's en aanvullende normen meerwaarde bieden boven op de Europese wetgeving voor biologische productie en wat de wensen zijn vanuit de samenleving en maatschappelijke organisaties. Om het draagvlak onder de biologische melkveehouders te toetsen is de lijst voorgelegd aan willekeurig uitgenodigde biologische melkveehouders in drie regionale bijeenkomsten, op ledenbijeenkomsten van De Natuurweide en bijeenkomsten van zuivelorganisaties.

2. Kunnen de AN niet worden opgenomen in de Europese wetgeving voor biologische productie en gecontroleerd door SKAL?

Opname in de EU wetgeving is een moeilijk, zeer traag en ondoorgrondelijk proces. Grootste hobbel is dat er eerst brede overeenstemming dient te zijn onder de lidstaten. Voor een aantal thema's van de AN geldt dat deze in Nederland van groter belang zijn dan in andere lidstaten. Denk aan bijvoorbeeld weidegang. SKAL wil en mag alleen de EU wetgeving handhaven in opdracht van de Nederlandse overheid. We hopen natuurlijk wel dat dit Nederlandse initiatief met AN voor biologische zuivel aanleiding geeft om de vernieuwing in de EU-wetgeving te versnellen.

3. Waarom is er niet gekozen voor een puntensysteem?

Nu sluiten we aan bij de bestaande wetgeving voor biologische productie met normen die gelden voor iedere deelnemer en gecontroleerd worden. Bovendien geeft dit naar afnemers van biologische zuivel en hun consumenten duidelijkheid. De meerwaarde van biologische zuivel kan zo nog concreter duidelijk gemaakt worden.

4. Komen er nu geen twee biologische melkstromen in Nederland?

Deelname aan de AN door zuivelorganisaties en hun leden/leveranciers is op vrijwillige basis. Enkele zuivelorganisaties, zelfzuivelaars nemen (nog) niet deel aan het programma AN en ook buitenlandse melk voldoet vaak niet. Maar inmiddels zien een groot aantal zuivelorganisaties wel de meerwaarde in van het programma AN en voldoet grotendeels Nederlandse biologische zuivel ook aan de AN.

5. Leidt de AN tot een hogere bio melkprijs?

Dit is moeilijk aan te geven. We versterken met de AN de onderscheidende positie van biologische zuivel in de Europese markt.

6. Hoe zijn de AN georganiseerd?

Alle zuivelondernemingen in Nederland met biologische melkveehouders die directe leverancier zijn van boerderijmelk kunnen zich aansluiten bij het samenwerkingsverband AN. Samen met boerenvereniging De natuurweide zijn ze verenigd in de Stuurgroep AN en

gezamenlijk beheerder van de AN. De Natuurweide ondersteunt de samenwerking. De stuurgroep komt een aantal keer per jaar bijeen en neemt alle beslissingen die te maken hebben met de AN. De voorzitter van de stuurgroep wordt voorgedragen door de Natuurweide.

De meeste zuivelondernemingen hebben een biologische veehouder afgevaardigd in de Werkgroep AN. De werkgroep onderzoekt de mogelijkheden om de AN te verbeteren. Als er een verbeterpunt is gevonden die draagvlak heeft dan wordt deze als advies doorgegeven aan de stuurgroep. Ook de voorzitter van de werkgroep wordt voorgedragen door de Natuurweide.

Qlip is de partij om de AN op de melkveebedrijven te beoordelen. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de reguliere controles die Qlip uitvoert.

7. Hoe weet ik wat de meest actuele normen zijn? En gaan deze nog wijzigen?

De meest actuele normen zijn te vinden op de [website van de Natuurweide](#). Het idee achter de AN is dat we niet stilstaan, maar door ontwikkelen op punten waarvan we met elkaar vinden dat we vooruitgang kunnen boeken. In de zomer worden steeds de eventuele aanpassingen van normen die in het nieuwe kalenderjaar van toepassing zijn bekend gemaakt.

8. Ik heb zelf een goed idee voor een verbeterpunt in het kader van de AN. Waar kan ik hiermee terecht?

De collega biologische melkveehouders in de Werkgroep AN vernemen uw ideeën graag. Deze worden besproken en beoordeeld in de Werkgroep en kunnen bij voldoende draagvlak worden voorgelegd aan de Stuurgroep. Leden van de Werkgroep AN [staan hier vermeld](#).

9. Wordt er gecontroleerd op naleving van de AN?

Ja, de controle wordt uitgevoerd door Qlip. Deze wordt daar waar mogelijk gecombineerd met controles voor andere zuivelprogramma's. In het opstartjaar 2019 zijn alle melkveehouders gecontroleerd en deels ook door de eigen zuivelorganisatie. Vanaf 2020 is de reguliere controle voor AN 1 keer per 2 jaar door Qlip.

10. Wat gebeurt er als ik niet voldoe aan de AN?

In 2019 zijn alle biologische melkveehouders bezocht en is duidelijk geworden in welke mate men wel of niet voldeed aan de verschillende AN. De Werkgroep AN heeft op basis van deze praktijkinformatie het sanctiereglement uitgewerkt voor elk afzonderlijke AN met herstelacties, hercontroles of intrekken van de AN certificering. De Stuurgroep AN heeft dit sanctiereglement uiteindelijk vastgesteld zodat vanaf 1 januari 2020 het programma AN volledig van start is gegaan.

Welzijn en weidegang

11. Waar is de norm van maximaal 6,5 melkkoeien per ha op gebaseerd?

Weidegang is niet alleen goed voor dierenwelzijn vanwege het buiten zijn en het hebben van bewegingsruimte, maar ook dat koeien hun graasgedrag kunnen uitvoeren. Bij een gemiddelde ds-opbrengst van 9000 kg ds per ha biologische weidegrond per jaar betekent dit gemiddeld over het weideseizoen $9000 / 6,5 = 1385$ kg ds weidegras per koe. Met de 180 weidedagen komt dit neer op $1385 / 180 = 7,7$ kg ds weidegras per koe per dag. Dit is

ongeveer de helft van de benodigde ds opname van een gemiddelde koe. De werkgroep is van mening dat dit gegeven een goede onderbouwing is van een serieuze weidegang.

12. Gaat het om gemiddeld maximaal 6,5 melkgevende koeien per ha in het weideseizoen of om een absoluut aantal?

In het weideseizoen (15 april tot 15 oktober) geldt deze norm.

13. Waarom is de periode van weidegang bepaald tussen 15 april en 15 oktober en niet bepaald op 180 dagen?

We willen stimuleren dat er vroeg in het voorjaar wordt gestart met beweiden. Onder melkveehouders bestaat soms de neiging om eerst het voorjaarsgras zoveel mogelijk te maaien en dan later te beginnen met beweiden. Dat is jammer, want we vinden het belangrijk dat de melkkoeien grazen op biologische bedrijven en ook al vroeg in het voorjaar zichtbaar zijn in de weide. Bij een late start van weideperiode wordt het vaak lastig om de 180 weidedagen nog te realiseren. Daarnaast is het ook voor weidevogels en voor het besparen van krachtvoer gunstig om vroeg met beweiden te beginnen. De enige uitzondering om niet te weiden in de weideperiode zijn te natte omstandigheden waarbij de graszode schade gaat oplopen. Andere redenen zoals, onvoldoende grasgroei, temperatuur of beschikbare arbeid zijn geen redenen om niet te weiden in de weideperiode. Ook bij te weinig grasgroei (soms door vraat van ganzen) is het bieden van weidegang wenselijk voor dierenwelzijn.

Wanneer men gebruik wenst te maken van 'niet weiden' in de weideperiode, met als reden te nat en beschadiging graszode, zal dit onderbouwd moeten worden. Een verslag met reden moet schriftelijk vastgelegd zijn in de bedrijfsadministratie.

14. Wie bepaalt wanneer de weers- en bodemomstandigheden te extreem zijn om te kunnen beweiden?

Uiteraard is dat de beslissing van de veehouder. Daarbij dient het wel aannemelijk gemaakt te worden dat de omstandigheden bij beweiding uitzonderlijke schade oploopt.

Stal

15. Hoe weet ik of ik voldoe aan de norm voor voldoende daglicht in de stal voor melkgevende koeien?

Als u overdag bij bewolkt weer in de stal de krant normaal kan lezen kunt u ervan uitgaan dat de stal voldoet aan de norm van minimaal 120 lux. Let op, niet alleen het aantal lichtplaten in het staldak zijn van belang, maar ook de mate van lichtdoorlatendheid. Maak uw lichtplaten daarom minimaal één keer per jaar schoon.

Diergezondheid

16. Waar is de norm van 0,75 dier dag dosering (ddd) op gebaseerd?

In 2014 was de ddd van de gemiddelde Nederlandse biologische melkveehouder ongeveer 0,75. De werkgroep is van mening dat deze norm zonder uitzonderlijke omstandigheden voor alle bio melkveehouders haalbaar moet zijn, al dan niet met behulp van een meerjarig verbeterplan opgesteld samen met een deskundige dierenarts.

17. Waar moet een verbeterplan aan voldoen bij een te hoge dierdagdosering?

Leg samen met je dierenarts schriftelijk vast wat de oorzaak is van de te hoge ddd, voeg daaraan toe welke acties ondernomen gaan worden en onderteken dit document zelf en ook

de bedrijfseigen dierenarts.